

nutog gospodina kneza Nikole i knezova koji će zastupati u Dubrovniku našeg gospodina dužda, te na dobro Dubrovnika. I u stvari spomenutih otoka pokoravat ćemo se njihovim naredbama.» Tu je listinu našao u arhivu i ljetopisac Junije Resti te o njoj i ostalim njezinim okolnostima veli ovo: »Međutim, premda Mlečani ne željahu uvećavanje republike dubrovačke, ipak nalazim, da je ove godine (1240.) knez Nikola Tonista na molbu sudaca dubrovačkih dao zakleti Grubišu Dubrovčanina i sina mu Tomu, da će biti vjerni republici kroz čitav svoj život i da će dati pomoć i savjet u svemu i po svemu, a naročito, da Dubrovčani mogu slobodno postići i mirno posjedovati tri otoka Korčulu, Lastovo i Mljet, i da će se u stvari triju otoka pokoravati njihovim naredbama. Tu sam zakletvu našao u pokladu riznice javnog arhiva, po čemu predmnijevajući, da nije sastavljena uzaludno, treba reći, da su Dubrovčani nastojali u ovo doba steći ove otoke; ali jer u ostalim javnim registrima ne nalazim o tom nikakova spomena, to ne mogu kazati ništa pozitivno, pa niti koji su bili ni kojeg roda spomenuti Grubiša i sin njegov Toma.«²³

Smčiklas datira između g. 1242.—1244. jedno pismo Trogirana Dubrovčanima, u kojem među ostalim vele i ovo: »Barku, koju ste tražili drugim pismom da vam je vratimo, tražili su prije vas Hvarani tvrdeći, da je ona bila u Korčuli pod njihovim jamstvom; budući da uistinu zato od tog vremena Hvarani traže tu barku, nama nije poznato, čija je. Kako je obaveza zakletve velika i slavna, koju treba da svi kršćani, a naročito oni najplemenitiji, vjerno održe, kažemo, ako je hoćete da primite, gospodine kneže, pod Vašom i Vaše općine zakletvom ne tražeći je za ljude Andrije ni one iz Korčule, obvezujemo se Vama je vratiti pod Vašom zakletvom. Budući da imamo namjeru progoniti kneza Andriju i njegove ljude kao najzakletijeg neprijatelja i štetu mu nanositi na svaki način, molimo Vašu plemenitost, da Vaše stvari, ako ih ima kod njega, odvojite, da ih ne biste poslije tražili za njega.«²⁴

G. 1254. zavladao je Korčulom pod vrhovnom vlašću mletačke republike tadašnji dubrovački knez Marsilije Zorzi, mletački plemić. Taj nam događaj opisuje Andrija Dandolo, mletački ljetopisac.

²³ Resti u izdanju Jug. akademije p. 87.

²⁴ Smčiklas: Codex IV, p. 179—180. Dakako sve su gore spomenute listine osim one Stjepana Prvovjenčanog napisane latinskim jezikom.